

KOMUNIKATY

I EDYCJA NAGRODY IM. ANTONIEGO KALINY POLSKIEGO TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO

Dnia 9 lutego 2019, w 124 rocznicę swojego założenia, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze ogłosiło pierwszą edycję Nagrody im. Antoniego Kaliny, przyznawaną w trzech kategoriach. I: najciekawsza publikacja o tematyce etnologicznej/antropologicznej; II: najciekawsza wystawa o tematyce etnologicznej/antropologicznej oraz III: najciekawsze wydarzenie o tematyce etnologicznej/antropologicznej. Nagroda ustanowiona została z myślą o uczczeniu ojca-założyciela Towarzystwa Ludoznawczego – wybitnego sławisty, ludoznawcy, etnografa, etnologa i działacza społecznego. Celem tego przedsięwzięcia jest wyróżnienie i popularyzacja najciekawszych, inwencyjnych dokonań z zakresu etnografii, etnologii oraz antropologii społeczno-kulturowej pod symbolicznym patronatem tego wielce zasłużonego dla nauki badacza. Tegoroczna, pierwsza edycja konkursu spotkała się z dużym zainteresowaniem środowiska etnografów, etnologów oraz antropologów społeczno-kulturowych.

I Kategoria: najciekawsza publikacja o tematyce etnologicznej lub antropologicznej

W tej kategorii konkursowej zgłoszono 9 publikacji o różnorodnej tematyce obejmującej zarówno zagadnienia kultury tradycyjnej, folkloru, dziedzictwa kulturowego, problematyki związanej z etnicznością, jak i zjawiska z kręgu *animal studies*, posthumanistyki, antropologii me-

dycyny i *childhood studies* oraz teoretyczne refleksje na temat aktualnych wyzwań i zaangażowanych społecznie praktyk antropologii społeczno-kulturowej.

Komisja Konkursowa postanowiła przyznać Nagrodę im. Antoniego Kaliny książce pt. *Twilight Zone Anthropology. Voices from Poland* (2019) pod redakcją Michała Buchowskiego. W uzasadnieniu podjętej decyzji podkreślono, iż rozważania zawarte w tej publikacji, zakorzenione w aktualnych dyskusjach teoretyczno-metodologicznych, prowokują do współmyślenia i dyskusji. Anglojęzyczny czytelnik dowiaduje się z niej o zmaganiach polskiej antropologii z kwestiami zaangażowania, z podejmowanymi w jej polu badaniami z zakresu feminizmu i *gender studies*, antropologią polityki oraz antropologią medycyny. Książka stanowi dowód przewycięzania polskich kompleksów i ograniczeń, jak również, co szczególnie istotne, utrwalonych w antropologii zachodniej nawyków myślowych i stereotypów dotyczących etnografii/antropologii w Europie Środkowo-Wschodniej. Polscy antropolodzy i antropolożki prezentują się w niej jako intelektualni mieszkańcy głównego nurtu antropologii światowej i zarazem równoprawni, autonomiczni współtwórcy pola *world anthropologies*.

Wśród nominowanych do Nagrody książek znalazły się także dwie inne publikacje: Joanny Dziadowiec-Greganić i Agnieszki Dudek *Handmade in Wiśniowa. O najbardziej materialnym z niematerialnych aspektów dziedzictwa kulturowego w pogranicznej gminie Wiśniowa* (Wrocław – Wiśniowa: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Wiśniowej) oraz Anny Witeski-Młynarczyk *Dziecięce doświadczenia ADHD. Etnografia spornej jednostki diagnostycznej* (Warszawa: Oficyna Naukowa, 2019).

II Kategoria: najciekawsza wystawa o tematyce etnologicznej/antropologicznej

W tej kategorii konkursowej zgłoszono 8 wystaw o różnorodnej tematyce i środkach wyrazu, które zostały zorganizowane przez muzea oraz inne instytucje kultury. Decyzją Komisji Konkursowej nagrodzono wystawę „Wzornik. Szycie opoczyńskie, łowickie, sieradzkie. Tradycja/ Trwanie/ W 100-lecie województwa łódzkiego” zorganizowaną przez Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, której kuratorką jest Alicja Woź-

niak. Wystawa ukazuje szerokie spektrum haftów oraz przemian, jakie dokonywały się w obrębie zdobnictwa strojów ludowych w regionie opoczyńskim, łowickim i sieradzkim na przestrzeni ostatnich 100 lat. W uzasadnieniu przyznania Nagrody podkreślono wyjątkową oprawę plastyczną wystawy oraz ciekawą aranżację przestrzeni, w której zaprezentowano tradycyjną tematykę etnograficzną.

III Kategoria: najciekawsze wydarzenie o tematyce etnologicznej/antropologicznej

W tej kategorii konkursowej zgłoszono 6 projektów realizowanych w postaci wykładów, warsztatów, spektakli, spotkań folklorystycznych oraz projektu badawczo-edukacyjnego. Komisja Konkursowa postanowiła przyznać Nagrodę Zespołową im. Antoniego Kaliny wydarzeniu International Union of Anthropological and Ethnological Sciences Inter-Congress 2019 „World Solidarities” (przewodniczący komitetu organizacyjnego: prof. dr. hab. Michał Buchowski, koordynatorzy: prof. UAM dr hab. Natalia Bloch, dr Łukasz Kaczmarek; członkinie i członkowie: dr Zofia Boni, mgr Kamila Grześkowiak, mgr Marta Kluszczyńska, dr Małgorzata Kowalska, dr Jan Lorenz, mgr Alexandra Staniewska, prof. UAM dr hab. Agata Stanisław, mgr Aleksandra Turowska). W uzasadnieniu swojej decyzji Komisja Konkursowa podkreśliła aktualność i ważność przewodniej tematyki kongresu, propagowanie idei solidarności, antropologii stosowanej i zaangażowanej oraz wychodzenie naprzeciw pilnej potrzebie obecności głosu przedstawicielek i przedstawicieli etnografii, etnologii i antropologii społeczno-kulturowej w debatach publicznych. Z dużym uznaniem odniesiono się do wysiłku organizacyjnego oraz wysokiego poziomu merytorycznego tego międzynarodowego wydarzenia. Za ważny aspekt kongresu uznano rozwijanie idei współpracy oraz społecznej odpowiedzialności nauki, integrującej środowiska naukowe, badaczki i badaczy oraz aktywistów funkcjonujących poza akademią.

Wszystkim Laureatom i Laureatkom Nagrody im. Antoniego Kaliny serdecznie gratulujemy!

Katarzyna Majbroda